

Monumentnummer*: 523185

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 08 juli 2002
Kadaster deel/nr 82867/17

Woonplaats* Aalten
Gemeente* Aalten
Provincie* Gelderland

Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Hofstraat	14			7121 DM	Aalten		
Hofstraat	14 A	A		7121 DM	Aalten		
Hofstraat	14 B	B		7121 DM	Aalten		

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Aalten	I			13088
Aalten	I			13086
Aalten	I			13073
Aalten	I			13080
Aalten	I			13089
Aalten	I			13090
Aalten	I			13081
Aalten	I			13087
Aalten	I			13084

Omschrijving**

Omschrijving

STOOMWEVERIJ bestaande uit een samenstel van bouwdelen. Aande Hofstraat ligt rechts een KANTOORGEBOUW uit 1893 in neorenaissancestijl, aan de linker zijde door middel van een tussenlid (1941) in de stijl van de Nieuwe Haagse School verbonden met een KANTOORGEBOUW (1933) in dezelfde stijl. Achter deze gebouwen liggen de SHEDS. De oudste sheds worden aan de zuidzijde

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gevolgd door de MACHINEKAMER en het KETELHUIS (1893/1894), met grenzend aan het ketelhuis de SCHOORSTEEN.

Het in kruisverband gemetselde bakstenen KANTOORGEBOUW uit 1893 is opgetrokken op rechthoekige grondslag en telt één bouwlaag onder een met gesmoorde kruispannen gedekt mansardedak. Het voorschild heeft in het midden een houten dakkapel onder een zadeldak. De dakkapel wordt aan de bovenzijde afgesloten door een fries met een kroonlijst en bekroond door een driehoekig fronton. In de dakkapel bevindt zich een dubbele deur met vier ruiten die door de gootlijst heen steekt. De deur wordt aan de bovenzijde getoogd afgesloten en heeft aan weerszijden een pilaster. Het gebouw heeft tegen de rechter zijgevel een aanbouw (transformatorhuisje) uit 1958. De VOORGEVEL heeft speklagen, een gepleisterde en geverfde plint en wordt aan bovenzijde afgesloten door een gekornist fries en een kroonlijst die in het midden wordt onderbroken door de reeds beschreven dubbele deur van de dakkapel. Alle in de gevel uitgespaarde muuropeningen worden afgesloten door blinde segmentbogen met metselmozaïek in rode en gele baksteen in de boogvelden. De geboorte- en sluitstenen zijn uitgevoerd in wit pleisterwerk. De gevel bevat negen traveeën en heeft een middenrisaliet en aan weerszijden een zijrisaliet. De middenrisaliet bevat twee gekoppelde vensters onder een segmentboog met aanzet- en sluitsteen. Tussen de twee vensters bevindt zich een pilaster. Elk venster bevat een tweeruits stolpraam met enkelruits bovenlicht. Onder de vensters bevinden zich gepleisterde vakken voorzien van langgerekte diamantkoppen. De linker zijrisaliet bevat drie gekoppelde vensters onder een segmentboog, het middelste venster bevat een tweeruits stolpraam met smaller enkelruits bovenlicht en heeft aan weerszijden een enkelruits raam met enkelruits bovenlicht. De vensters worden van elkaar gescheiden door twee pilasters. Onder de vensters bevinden zich gepleisterde vakken voorzien van langgerekte diamantkoppen. De tweede en derde travee van links bevatten een tweeruits raam met enkelruits bovenlicht. Het venster wordt aan de bovenzijde afgesloten door een segment boog voorzien van een sluitsteen. Tussen deze twee traveeën in bevindt zich een gedenksteen met de tekst: "De eerste steen gelegd - door - H.A.F.C.M. Driessen - 8 augustus 1893". De vierde travee van links bevat een dubbele deur met twee ruiten en enkelruits bovenlicht. De deurpartij is aan de bovenzijde voorzien van een segmentboog met sluitsteen. De zesde, zevende en achtste travee bevatten elk een tweeruits raam met enkelruits bovenlicht aan de bovenzijde afgesloten door een segmentboog. In de rechter zijrisaliet bevindt zich een dubbele deur met twee ruiten en enkelruits bovenlicht en aan weerszijden een smaller enkelruits raam met enkelruits bovenlicht. Onder de vensters bevinden zich gepleisterde vakken voorzien van langgerekte diamantkoppen. Het geheel wordt aan de bovenzijde afgesloten door een segmentboog met aanzet en sluitsteen. In het INTERIEUR van het kantoor bevinden zich nog de originele gietijzeren pilaren.

Achter het kantoorgebouw bevinden zich de SHEDS. Het grootste gedeelte van het bedrijf bestaat uit de loodsen waar de weefgetouwen stonden opgesteld. Het oudste gedeelte van deze loodsen is gebouwd in 1893/1894 en gelegen vlak achter het kantoorgebouw uit dezelfde periode. Het bestaat uit een op vierkante grondslag opgetrokken loods, die voorzien is van sheddaken met een hellend glasvlak en ondersteuning ter plaatse van de voetpunten. De onderslagbalken, ondersteund door gietijzeren kolommen, zijn in dwarsrichting toegepast. Deze bouwwijze is kenmerkend voor de periode waarin deze loods gebouwd is.

De MACHINEKAMER is gelegen aan de zuidzijde van de sheds naast het ketelhuis. De machinekamer leverde de stoomenergie die nodig was voor het functioneren van het bedrijf. Daarom werden aan de constructie, inrichting en afwerking van de machinekamer veel aandacht besteed. Het gebouw van de machinekamer is aan drie zijden ingebouwd maar de voorgevel staat vrij. De machinekamer telt één bouwlaag met een zadeldak op een rechthoekige plattegrond. De bakstenen gevels zijn gemetseld in kruisverband en voorzien van speklagen. Het dak heeft een klein overstek en wordt aan de voorzijde afgesloten door houten windveren. In de top is tussen de windveren een verticaal planken beschot opgehangen. Midden in de gevel bevindt zich een brede opening, aan de bovenzijde getoogd afgesloten en voorzien van een segmentboog met aanzet en sluitstenen. Hierboven bevindt zich

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

een rond raam met een tracering in bloemmotief. Eenzelfde raam bevindt zich ook in de top van de achtergevel. In het INTERIEUR is met name de kapconstructie van belang. Deze is opgebouwd uit "hammerbeam"- of steekbalkspanten met makelaar en trekstangen en is voorzien van geajoureed houtsnijwerk. Het geheel rust op gesneden houten korbeelstellen.

Het KETELHUIS is gelegen naast de machinekamer en is door een binnendeur toegankelijk vanuit de machinekamer. Het dak van de machinekamer werd zodanig geconstrueerd dat bij een eventuele explosie de druk via het dak kon verdwijnen, een zogenaamd plofdak. Het gebouw is opgetrokken op rechthoekige grondslag over één bouwlaag onder een met gesmoorde kruispannen gedekt schilddak. Het dak watert af via een gietijzeren goot op consoles. De bakstenen gevels zijn in kruisverband gemetseld. Tegen de VOORGEVEL is een aanbouw onder een lessenaarsdak geplaatst. Deze heeft in het voorvlak links een deur en rechts een groot tienruits raam. Het zijvlak heeft een getoogd enkelruits raam onder een dubbele rollaag. De RECHTER ZIJGEVEL heeft links twee grote tienruits ramen. Rechts in de gevel bevinden zich een houten deur met enkelruits getoogd afgesloten bovenlicht en een houten deur die aan bovenzijde getoogd is afgesloten.

Grenzend aan het ketelhuis bevindt zich een hoge, ronde taps toelopende BAKSTENEN SCHOORSTEEN. Deze is geplaatst op een vierkante onderbouw van baksteen, gemetseld in kruisverband. Op regelmatige afstand van elkaar zijn ringen om de schoorsteen geplaatst (in totaal 11 ringen). De schoorsteen is via een lage bakstenen gang verbonden met de machinekamer. In de westelijke muur van deze gang bevindt zich een rondboogvormig afgesloten opening (nu dichtgemetseld) die aan de bovenzijde voorzien is van drie rollagen.

Een éénlaags tussenlid met plat dak uit 1941 verbindt de linker zijde van het oude kantoorgebouw met het KANTOORGEBOUW in de stijl van de Nieuwe Haagse School uit 1933. Het gebouw telt twee lagen en heeft een plat dak. De gevels zijn gemetseld in Noors verband en worden afgesloten met geglazuurde gevelpannen. Er is gebruik gemaakt van twee kleuren baksteen en de gevels zijn op de hoeken iets hoger opgetrokken. De VOORGEVEL heeft rechts op de begane grond een niet oorspronkelijke deur met links een vierruits raam met tweeruits bovenlicht. Boven de deur en het raam bevindt zich een luifel. Op de verdieping zit een groot zevenruits raam. Het linkerdeel van de gevel steekt uit naar voren en heeft op de begane grond een zevenruits raam met drieruits bovenlicht. Boven het raam is in de gevel nog de tekst leesbaar "HERMAN DRIESSEN & ZOON". De oostelijke gevel heeft op de begane grond een groot zevenruits raam met drieruits bovenlicht en op de verdieping een zevenruits raam. Links tegen de gevel bevindt zich een plat afgedekte eenlaags aanbouw uit 1957 met in het voorvlak (noorden) drie enkelruits ramen en in het zijvlak een zevenruits raam met drieruits bovenlicht.

Waardering

STOOMWEVERIJ uit 1893 gebouwd in opdracht van de fabrikant Herman Driessen.

- Van architectuurhistorische waarde als goed en gaaf voorbeeld van een fabriek waar verschillende constructieve methoden zijn toegepast en als zodanig van belang voor de geschiedenis van de bouwtechniek in Nederland. Het complex geeft een overzicht van verschillende architectuurstijlen in de industriële bouwkunst. Het productieproces is aan de diverse bouwtypen en interieurelementen nog duidelijk af te lezen.

- Van stedenbouwkundige waarde als kern van een industrieel complex dat verder nog bestaat uit een in neo-renaïssancistische stijl opgetrokken fabriektenwoning. Maat en schaal van de van de weverij zijn afgestemd op de stedenbouwkundige schaal van de kern Aalten.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- Van cultuurhistorische waarde vanwege het belang van de fabriek voor de geschiedenis van de nijverheid en de techniek als kenmerkende representant van de in de laatste decennia van de negentiende eeuw gemechaniseerde textielindustrie in Nederland. Daardoor vertegenwoordigt de fabriek tevens een aspect van de economische geschiedenis.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Weverij